

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

НН інститут культури і мистецтв

Кафедра хореографії та музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту культури і мистецтв

Олена УСТИМЕНКО-КОСОРІЧ

(підпис) (ініціали та прізвище)

« 31 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТМ сучасного танцю

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 02 Культура і мистецтво

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 024 Хореографія

(шифр і назва)

освітня-програма/програми Хореографія

(назва)

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією

НН інституту культури і мистецтв

« 31 » серпня 2023 р.

Голова Олександр РУДЕНКО

Суми – 2023

Розробники:

1. Максименко Анатолій Іванович – старший викладач кафедри хореографії та музичного мистецтва.
2. Омеляненко Катерина Анатоліївна – викладач кафедри хореографії та музичного мистецтва.
3. Омеляненко Захар Валерійович – викладач кафедри хореографії та музичного мистецтва.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хореографії та музичного мистецтва.

Протокол № 8 від 29 червня 2023 р.

Завідувач кафедри

доктор педагогічних наук, професор _____ Ольга ЄРЕМЕНКО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Бакалавр	Нормативна	
		Рік підготовки:	
1-й,2-й,3-й,		1-й,2-й,3-й,	
Семестр			
1-й, 2-й, 3-й, 4-й, 5-й, 6-й		1-й, 2-й, 3-й, 4-й, 5-й, 6-й	
Лекції			
36 год.		8 год.	
Практичні, семінарські			
72 год.		16 год.	
Лабораторні			
Самостійна робота			
158 год.		242 год.	
Консультації:			
4 год.		4 год.	
Загальна кількість годин – 270	Вид контролю: залік, екзамен		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Теорія і методика сучасного танцю» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія», підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія.

Метою навчальної дисципліни «Теорія і методика сучасного танцю» є підвищення професійного рівня майбутніх хореографів, засвоєння базового рівня теоретичних знань і практичних умінь з техніки джаз-модерн танцю та методики його навчання.

Основними завданнями дисципліни «Теорія і методика сучасного танцю» є: формування уяви про особливості сучасного танцю та основні напрями сучасної хореографії; ознайомлення з історією виникнення та шляхами розвитку танцювальних напрямів джаз та модерн, особливостями їх взаємодоповнення та взаємопроникнення, технічними принципами джаз-модерн танцю, термінологією; засвоєння основних поз, положень та видів рухів джаз-модерн танцю; ознайомлення з принципами побудови та структурою уроку джаз-модерн танцю, з характерними особливостями підбору музичного матеріалу до уроків; ознайомлення з методикою організації та проведення занять з джаз-модерн танцю в дитячих хореографічних колективах; ознайомлення з особливостями розвитку художньо-творчих здібностей прийомом імпровізації; формування вміння імпровізувати, виконувати завдання на різні види імпровізації; формування навичок виконання тренінгових і танцювальних комбінацій джаз-модерн танцю; формування умінь і навичок розробки власних тренінгових і танцювальних комбінацій та етюдів джаз-модерн танцю; розвиток музичнорухової координації, творчої уяви, фантазії, акторської майстерності; збагачення танцювального досвіду; виховання танцювальної культури, прагнення до професіоналізму та інтересу до сучасного хореографічного мистецтва.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «ТМ сучасного танцю» забезпечує оволодіння загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія»: **ЗК02.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; **СК04.** Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної); **СК05.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти; **СК07.** Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення

проблем в сфері професійної діяльності; **СК14.** Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб; **СК15.** Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

2. Передумови для вивчення дисципліни

«Теорія і методика сучасного танцю» пов'язана з психолого-педагогічними науками (вікова та загальна педагогіка, загальна психологія та психологія мистецтв), мистецтвознавчими науками (музика, театр, література), спеціальними хореографічними дисциплінами (класичний танець, народно-сценічний танець, бальна та сучасна хореографія, історія хореографії, історія костюму та інші), філософією, анатомією та фізіологією.

3. Результати навчання за дисципліною

Результати навчання за дисципліною «ТМ сучасного танцю» передбачають: оволодіння студентами основ сучасного хореографічного мистецтва різних стилів; оволодіння навиками виконання танцю, координацією рухів; ознайомлення з історичними передумовами виникнення стилів сучасної хореографії та його фундаторами.

<p>Знання: танцювальних рухів, технік задля удосконалення власної професійної діяльності..</p> <p>Уміння: збирати та інтерпретувати інформацію.</p> <p>Комунікація: донесення до учасників освітнього процесу інформації в галузі професійної діяльності.</p>	<p>ПР11</p>	<p>Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.</p>
<p>Знання: традиційних та інноваційних методик з фаху.</p> <p>Уміння: розв'язувати складні задачі, систематизовуючи та узагальнюючи інноваційних досвід.</p> <p>Комунікація: здатність ефективно використовувати комунікаційну стратегію.</p>	<p>ПР15</p>	<p>Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.</p>
<p>Знання: програмного матеріалу курсу.</p> <p>Уміння: створювати методичне забезпечення курсу.</p> <p>Комунікація: здатність ефективно використовувати комунікаційну стратегію</p>	<p>ПР17</p>	<p>Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.</p>

<p>Знання: базових елементів та віртуозної техніки задля власного творчого розвитку.</p> <p>Уміння: збирати та інтерпретувати дані задля втілення власної професійної діяльності.</p> <p>Комунікація: здатність ефективно використовувати комунікаційну стратегію.</p>	ПР18	Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.
<p>Знання: методики виконання віртуозних рухів задля втілення хореографічного образу.</p> <p>Уміння: застосовувати набуті знання в професійній діяльності.</p> <p>Комунікація: донесення до фахівців і нефахівців інформації.</p>	ПР19	Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
<p>Знання: віртуозної техніки та вміння реалізовувати її в концертно-фестивальній діяльності.</p> <p>Уміння: запроваджувати здобуті знання на практиці.</p> <p>Комунікація: здатність ефективно використовувати комунікаційну стратегію.</p>	ПР20	Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

1. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Всебічні й глибокі знання навчального матеріалу, вільне та впевнене володіння основами сучасного танцю. Студент вільно володіє методикою виконання вправ, елементів засобів виразності стилів сучасної хореографії. Технічно, скоординовано, з дотриманням відповідної музично-ритмічної структури виконує рухи в характері та манері виконує танцювальні етюди. Вміє пояснити методику виконання рухів, комбінацій, а також можливі помилки при їх виконанні.
82 – 89	Студент володіє методикою та призначенням навчально-тренувальних вправ сучасного танцю. Технічно виконує всі комбінації, але при цьому допускає незначні схематичні помилки. Володіє віртуозною технікою. При поясненні методики вивчення та виконання вправ сучасного танцю допускає незначні помилки.
74 – 81	Ґрунтовні знання навчального матеріалу, однак з припущенням невеликої кількості помилок. Технічно виконує комбінації, але деякі технічні прийоми не відпрацьовані. В теоретичних запитаннях студент орієнтується за допомогою викладача.
64 – 73	Студент не в повному обсязі володіє методикою виконання вправ та комбінацій сучасного танцю і не застосовує її в конкретно поставлених завданнях. Комбінації, етюди виконує зі значними помилками. Посередні знання навчального матеріалу. Відповіді на запитання малоаргументовані, плутані, потребують уточнень і додаткових запитань.
60 – 63	Студент на низькому рівні володіє методикою виконання елементів та вправ сучасного танцю. Має слабкі практичні навички. Не знає схем комбінацій, етюдів. Схематично володіє кількома рухами. Допускає грубі помилки при поясненні методики виконання рухів.

35 – 59	Фрагментарні знання, слабка орієнтація в навчальному матеріалі. Неспроможність студента самостійно чи за допомогою викладача виправляти власні помилки.
1 -34	Недбалість студента над розвитком власної підготовки. Не демонструє належної виконавської форми та необхідних професійних навичок для розробки відповідних завдань. Має обмежені технічні навички та недостатні творчі здібності.

Розподіл балів

1 рік навчання

Поточний контроль													Разом	Сума
Розділ 1							Розділ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T1	T2	T3	T4	T5	T6	75	100
Поточний контроль														
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	10		
Поточний контроль													25	
1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		

2 рік навчання

Поточний контроль															Разом	Сума	
Розділ 1								Розділ 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	75	100	
Поточний контроль																	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			
Поточний контроль															25		
1	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1		

3 рік навчання

Поточний контроль											Разом	Сума
Розділ 1						Розділ 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T4	T5	75	100
Поточний контроль												
5	5	5	5	5	10	5	5	10	10	10		
Поточний контроль											25	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	4		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

- Згідно Положенню про порядок визнання результатів навчання, здобутих у формі неформальної та інформальної освіти Навчально-наукового інституту культури і мистецтв Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти відповідно до порядку визначеного законодавством. З відповідним положенням можна ознайомитися на сайті Навчально-наукового інституту культури і мистецтв.

Критерії оцінювання результатів неформальної та/або інформальної освіти

Форма роботи	Кількість балів
Гран-прі у Міжнародних конкурсах	10
Гран-прі у Всеукраїнських конкурсах	5
Лауреат I-III ступеня у Міжнародних конкурсах	7
Лауреат I-III ступеня у Всеукраїнських конкурсах	4
Публікації у закордонному фаховому виданні	10
Публікації у фаховому виданні	7
Публікації у не фаховому виданні	5
Участь у конференціях різного рівня	5
Призові місця за участь в університетських конкурсах наукових робіт	3
Призові місця за участь у Всеукраїнських конкурсах наукових робіт	4
Призові місця за участь у Міжнародних конкурсах наукових робіт	5

Студентська монографія за підсумками магістерської або бакалаврської роботи	6
Наукова робота у співавторстві	7
Предметна університетська олімпіада	3
Предметна Всеукраїнська олімпіада	4
Предметна Міжнародна олімпіада	5
Сольний концерт	10
Персональна виставка	10
Участь у виставках різного рівня (дизайн, проектування тощо)	4
Музейна діяльність	7
Громадська діяльність за фаховою підготовкою	3
Скайп-лекція/конференція	2

4. Засоби діагностики результатів навчання

Усні опитування, відкриті уроки, академ-покази, залік, екзамен.

Програма навчальної дисципліни

1 рік навчання

Розділ 1. Сучасний танець – як вид хореографічного мистецтва.

Розділ 2. Модерн – танець, як напрямок сучасної хореографії.

2 рік навчання

Розділ 1. Джаз-танець, як вид сучасної хореографії

Розділ 2 Модерн-джаз танець-як нове явище в сучасній хореографії ХХ ст..

3 рік навчання

Розділ 1. Contemporary dance - напрямок сучасної хореографії.

Розділ 2. Методика складання танцювальних комбінаційна на основі рухів техніки contemporary dance.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

1 рік навчання

Розділ 1. Сучасний танець – як вид хореографічного мистецтва.

Тема 1.1. Сучасна хореографія – новітній вид хореографічного мистецтва ХХ століття.

«Поняття «хореографія». Два визначення хореографії: в широкому значенні – хореографія в балеті, як синтез танцювальних технік; у вузькому значенні – це танцювальні системи-школи; поняття «сучасна хореографія»; притаманні риси сучасної хореографії.

Тема 1.2. Вивчення основ пластичної анатомії людини.

Будова та функції опорно - рухової системи, яка в згоді з організмом утворюють ступень стійкості; формування організму за допомогою вправ, які визначають основу сучасного танцю; виправлення фізичних недоліків та

виховання правильної постави; травми та засоби їх запобігання на заняттях з хореографії; тіло танцівника, як засіб самовираження.

Тема 1.3. Основні позиції та положення рук, ніг та тулубу в сучасному танці. Розігрів та його значення в сучасній хореографії.

- Позиції рук : I, II, III. Положення кисті - «5 пальців»;
 - Положення рук: нейтральне, press-position, А-Б-В положення, V – положення;
 - Позиції ніг : I, II, IV, V. Три види позицій ніг: in - позиція, out, паралель;
 - Основні позиції та положення ніг в партері: I, II, IV, V; Frog – position, pinch – position;
 - Положення тулубу в сучасному танці.
 - Нахили та повороти голови;
 - Sundari – хрест, квадрат, коло;
 - Рухи плечима: підйоми, twist, шейк;
 - Рухи грудною клітиною: хрест, квадрат, коло, thrust;
 - Рухи пелвіса: хрест, квадрат, напівколо, коло, «вісімка», hip lift, shimmy, jelly roll;
- Розігрів ніг та рук: releve, bruch, «зігзаг», locomotor, Prance по I парал. та out позиції.

Тема 1.4. Методика виконання рухів екзерсису, запозичених з класичного танцю, по паралельним позиціям біля опори.

- Demi plie на всій стопі по паралельним позиціям;
- Battement tendu по паралельним позиціям;
- Battement tendu jete по паралельним позиціям;
- Rond de jambe par terre en dh, en dd з I паралельній позиції на рівній нозі;
- Battement fondu носком в підлогу на всій стопі по паралельній позиції;
- Battement releve lent 90° по паралельній позиції;
- Grand battement jete по паралельній позиції;

Тема 1.5. Методика вивчення вправ на розвиток гнучкості тіла.

- Вправи на розвиток гнучкості тіла в положенні стоячи - drop по II паралельній позиції до сторони та вперед;
- Body roll;
- Вправи на розвиток гнучкості тіла в партері - Stretching в par terre;
- «Baby-star»;
- Група перекатів: перекат з в.р. в н.р. через II змішану поз.
- Перекат через стегна з опорою на руки, на сідницях – «баланс на руки» по II пар.поз.
- Swing ногами лежачи на спині та сидячи.

Тема 1.6. Методика вивчення елементарних обертань та стрибків в сучасному танці.

- Обертання на місці та по діагоналі: оберти по I паралельній позиції;

- «Трьохкроковий поворот»;
- tours chaines;
- Jump, leap, hop на місці та з просуванням;
- tours chaines зі зміною рівнів;
- two step – переكات по діагоналі;
- Jump по II пар.поз. з flex в колінах.

Тема 1.7. Вивчення танцювального етюдy.

Розділ 2. Модерн – танець, як напрямок сучасної хореографії.

Тема 2.1. Історія виникнення, етапи розвитку та основні риси танцю – модерн.

- Поняття «Модерн-танець»;
- Експерименти в області руху середини ХІХ століття Ф. Дельсарта та Ж. Далькроза;
- «Вільний танець» Айседори Дункан;
- «Піонери» танцю модерн та їх вклад в розвиток нового напрямку;
- Зародження американського експресіонізму у танці;
- Американський театр модерн – танцю – новий етап в розвитку всієї американської хореографії;
- Третє покоління модерн – танцю та їх пошуки своїх шляхів розвитку танцювального мистецтва;
- Поєднання східної, азіатської традиційної хореографії та вільної пластики на перших етапах розвитку техніки танцю модерн;
- Нерозривний зв'язок східної філософії з танцем модерн;
- Використання вправ сидячи та лежачи на підлозі;
- Використання обертань при осі тіла, що змінюється і коливається;
- Поєднання техніки танцю модерн з умінням контролювати дихання;
- Використання різного музичного матеріалу.

Тема 2.2. Основні школи танцю - модерн.

- Перша школа танцю модерн «Денішоун»;
- Марта Грехем та її система рухів.

Тема 2.3. Методика виконання рухів екзерсису біля опори на основі рухів танцю-модерн.

- Grand plie на всій стопі по парал. позиціям;
- Demi et grand plie з використанням contraction;
- Demi, grand plie в поєднанні з нахилами та вигинами тулубу;
- Поняття «Опозиція», положення «Flex» і «Point»;
- Bat. tendu, bat. tendu jete з flex – point;
- Battement tendu, bat. tendu jete з роботою стопи та коліна flex, point зі зміною позицій і положень рук;
- Bat. tendu, bat.tendu jete з заворотом роб.ноги в in-позицію;
- Rond de jambe par terre en dh, en dd з I паралельній позиції на demi – plie;
- Rond de jambe par terre en dh, en dd з I паралельній позиції з demi – plie;

- Rond de jambe par terre en dh, en dd з I паралельної позиції на рівній нозі в діагональ;
- Battement fondu 45° на всій стопі по паралельній позиції;
- Battement developpe 90° по паралельній позиції;
- Grand battement jete flex – point;

Тема 2.4. Методика виконання рухів екзерсису на середині залу (та в партері) на основі рухів танцю-модерн.

- «Завернуті» та комбіновані позиції ніг;
- Поняття «contraction», «release», «high release»;
- Перший етап вивчення contraction - contraction в нижньому рівні (frog-position);
- Deep contraction в положенні сидячи, ноги вбік;
- Side contraction в положенні лежачи на спині, коліна flex;
- Side contraction в положенні сидячи на п'ятках, з нахилом тулуба вбік;
- Contraction - «козачок» на колінах з відкриванням робочої ноги вбік в середньому рівні;
- bounce по I, II паралельній та out позиціям;
- положення torsion, twist по II паралельній позиції;
- Вигини тулубу: curve, arch, low back , roll down, roll up, side stretch;
- Нахили тулубу: flat back, table top, deep body bend, jack knife;
- Falls (1-й етап вивчення з колін);
- Swing ногами з виходом на коліно;
- Перекат через стегна з головою;

Тема 2.5. Крос. Пересування в просторі. Обертання та стрибки.

- Крос. Пересування в просторі – мета, засоби використання, види рухів;
- Triplet;
- Біг на plié;
- Пересування бігом за імпульсом руки;
- Підготовка до tours з I паралельної позиції en dh, en dd. з ногою на sou-de-pied та у коліна;
- Tours з I паралельній позиції en dh, en dd.;
- Temps soule на місці по I паралельній та I out позиціям з використанням curve;
- Крос - Deboulse на 180;
- Крос - Deboulse на 360;
- Sissone simple по I паралельній позиції з використанням drop;
- Pas glissade по I паралельній позиції до сторони, вперед з використанням bounce;
- Перекат по підлозі з contraction по V поз.

Тема 2.6. Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів на основі рухів танцю-модерн.

2 рік навчання

Розділ 1. Джаз-танець, як вид сучасної хореографії

Тема 1.1. Історія виникнення та розвиток джазового танцю.

- Поняття «джаз-танець» та його художня особливість;
- Африканське коріння джазового танцю;
- Розвиток африканського танцю на американському континенті початку XVI століття. Вплив білих на культуру негрів-рабів.

Тема 1.2. Місце джаз танцю в сучасній хореографії. Видатні виконавці та викладачі джаз-танцю.

- Значення танцю чорної Африки у сучасному хореографічному просторі;
- Перспектива розвитку і соціальна значущість джаз-танцю;
- Еволюція джазового танцю та його формування після II світової війни;
- Вплив джазового танцю на балет Європи;
- Місце та засоби використання джаз-танцю в сучасній хореографії сьогодення.

Внесок видатних хореографів – експериментаторів в розвиток джазового танцю:

- Луїджи (Юджин Луїс) – новатор хореографії джазу, який об'єднав техніку класичного та джазового танців;
- Пол Тейлор – експериментатор хореографії;
- Перл Примус – видатна виконавиця джазового танцю 40-х років ;
- Джек Коул – його творчі набутки в межах техніки джазового танцю: система хінді – джаз, яка об'єднала техніку ізоляції «чорного танцю», рухи індійського фольклорного танцю та досягнення «Денішоун» ;
- Матт Меттокс – автор підготовки танцівника, який впровадив інноваційні технології в хореографії та формуванні джаз-танцю;
- Кетрін Данхем – танцівниця, хореограф, антрополог та викладач-теоретик;
- Елвін Ейлі – визначний хореограф - інтерпретатор афро-американської тематики;
- Агнес де Міль та Джером Роббінс – видатні хореографи – постановники бродвейських мюзиклів 40-х років;
- Боб Фосс та Майкл Кідд – талановиті балетмейстери 50-60х років;

Тема 1.3. Методика вивчення джаз – танцю початкового та базового рівня.

- основні позиції та положення рук, ніг і тулубу в джаз - танці;
- положення пальців та кистей рук;
- положення «jazz-hand»;
- поняття «паралель» в I, II, IV позиціях ніг; «завернута» позиція ніг;
- поняття «акцент»;
- поняття «свінг»;
- рухи розігріву (вправи головою, плечима, грудною клітиною, тулубом, руками, ногами) ;
- елементарні рухи, побудовані на кроках:
 - а) кроки по квадрату;
 - б) triplet;
 - в) кроки з трамплінним згинанням колін при пересуванні;

Тема 1.4. Методика вивчення технічних принципів виконання рухів джаз-танцю.

- поняття «поза колапсу»;
- принцип «ізоляції»;
- принцип «координації»;
- принцип «поліритмії»;
- принцип «поліцентрії»;
- принцип «мультиплікації»;
- принцип напруження та розслаблення;
- принцип розширення та звуження;

Тема 1.5. Ознайомлення з особливостями різноманітних видів джазового танцю.

- Визначення різноманітних видів та напрямів джазового танцю;
- Характерні особливості та характеристика кожного з видів джаз-танцю.

Тема 1.6. Вивчення рухів та елементів афро-джаз танцю.

- вправи на ізоляцію;
 - вправи на ізоляцію, з використанням зміни ритмічного малюнку;
 - вправи на розвиток координації;
 - прості комбінації, побудовані на принципі «поліритмії»;
 - елементи афро-джаз танцю :
- а) виконання ударів в долоні в афро-джазі;
- б) удари в долоні в поєднанні з простими кроками;
- в) удари стопами та специфіка їх виконання в афро-джазі;
- г) поєднання рухів ніг, тулубу, голови з плескачами та ударами стоп в різних ритмічних малюнках;

Тема 1.7. Методика виконання стрибків з характерними особливостями афро-джаз танцю.

- стрибки малі та середні в повільному та швидкому темпі;
- великі стрибки та специфіка їх виконання в афро-джаз танці;
- стрибкові комбінації в поєднанні з танцювальними рухами;

Тема 1.8. Вивчення та створення танцювальних етюдів на основі техніки афро-джаз танцю.

- танцювальні етюди з використанням перекатів по підлозі, рухів в пліє, рухів на півпальцях, стрибків та обертів;
- танцювальні комбінації, складені на основі принципів:
- «поза колапсу», « ізоляції», «координації», «поліритмії», «поліцентрії».
- створення етюдів.

Розділ 2 Модерн-джаз танець-як нове явище в сучасній хореографії ХХ ст..

Тема 2.1. Історія виникнення та розвиток модерн-джаз танцю.

- Поняття «модерн-джаз танець»;
- Місце джазового танцю та танцю-модерн в сучасній хореографії;
- Виникнення нового напрямку «модерн-джаз танець»;

Тема 2.2. Еволюція джазового танцю, як універсальної танцювальної системи.

- Асиміляція модерн-танцю та джаз-танцю;
- Стилiстичнi вiдмiнностi танцю модерн та джаз – танцю;
- Основнi принципи виконання рухiв класичного, джазового та модерн танцiв, їх єднiсть та рiзниця.

Тема 1.3. Вiдомi школи та дiячi модерн - джаз танцю.

- Внесок Л. Хортонa в розвиток нової технiки сучасної хореографiї - модерн-джаз танець;
- Запровадження технiк К. Данхем, Д. Коула, Г. Джордано, М. Меттокса – виростання пози колапсу, iзоляцiя i полiцентрiя, полiритмiя, мультиплiкацiя, iмпульс та управлiння.

Тема 2.4. Методика виконання рухiв екзерсису модерн-джаз танцю на серединi зали.

- Lateral stretches;
- Release swing series;
- Вправи на баланс: swing – bounce по II out-позицiї;
- Grand plie зi змiною позицiй в русi;
- Hinge в demi-plie на п/п по I, II, IV паралельним позицiям;
- Battement tendu, battement tendu jete en tournant;
- Passe-tombe з п/п, на d.plie;
- Step ball change –torsion;
- Step - spiral зi змiною рiвнiв через колiно;
- Rond de jambe par terre en tournant та в дiагональ на demi-plie з torsion;
- Rond en dd. 45 з iмпульсом в стегно;
- Demi-rond 90° flex в колiнах та з torsion;
- Battement fondu en tournant 45 (рiзнi форми);
- Battement fondu 45 на п/п;
- Battement fondu 90°;
- Battement fondu 90° з contraction та arch;
- Tilt 90°;
- Tour lent в lay out «хрест» en dh., en dd.;
- Battement developpe з torsion вперед, до сторони;
- Lay out до сторони з torsion;
- Battement developpe – tombe вперед та до сторони в положення «lay out»;
- Battement developpe – tombe назад в положення hinge;
- Grand rond jete на рiвнiй оп. нозi та з demi-plie;
- Swings ногами в верхньому рiвнi;
- Swing tire bouchon-attitude зi стрибком.

Тема 2.5. Методика виконання рухiв модерн-джаз танцю в партерi та на змiну рiвнiв.

- Положення hinge на колiнах по II паралельнiй позицiї;
- Hinge на колiнах з розгойдуванням тулубу по II паралельнiй позицiї з виходом в дiагональ на пiдйом робочої ноги;
- Knee turn, Knee slide;
- Shoulder-fall по II пар.поз;
- Falls - slide по II паралельнiй позицiї в положеннi hinge;

- Shoulder stand;
- Вправи на balance в par terre: «shoulder-шпагат»;
- «Циркуль» в par terre;
- Вправи на зміну рівнів: перехід з верхнього рівня в нижній рівень та навпаки через підйоми;
- Вправи на зміну рівнів: falls з перекатом на спину (ноги в IV паралельній позиції, коліна flex);
- Rond en dh. – «baby star» в н.р.;
- «Циркуль» en dh., en dd. в в.р.;

Тема 2.6. Крос. Пересування в просторі. Методика виконання стрибків модерн-джаз танцю.

- Крос: махи ногами в різних положеннях з просуванням;
- Комбінація CDLF з просуванням;
- Jump з ногою в a la seconde з піджиманням опорної ноги;
- Jumps з просуванням: soute - «розніжка» по IV паралельній позиції з колінами flex;
- Jumps з просуванням: soute по I out-позиції з ногами зігнутими в колінах;
- Calipso;
- Over the log (стрибок з rond en dd. з р.н. в партері та 45);
- Grand jete в поперековому шпагаті;
- Стрибок по II пар.поз. з руками в опозицію (з од.ноги на ін.);
- Стрибок з однієї на іншу через спину в положенні «star»;

Тема 2.7. Методика виконання турів та обертів в модерн-джаз танці.

- Tours en dh, en dd. з витягнутою робочою ногою вперед на 45° (стопа flex, point);
- Лабільні оберти: tours en.dh з contraction (робоча нога на коліні опорної ноги);
- Лабільні оберти: tours en.dh з side contraction (робоча нога на коліні опорної ноги);
- Tour джазовий (II оберти);
- Pas de bouree з tours зі зміною напрямків.

3 рік навчання

Розділ 1. Contemporary dance - напрямок сучасної хореографії.

Тема 1.1. Історія виникнення та розвиток contemporary dance.

- Поява нової танцювальної лексики другої половини ХХ ст.;
- Поняття та визначення «Contemporary dance»;
- Контактна імпровізація С. Пекстона, роль контактної імпровізації в розвитку техніки contemporary dance;
- Нові виразні засоби хореографічного мистецтва: комп'ютерні проєкції, телевізійні кадри, голоси за сценою, пантоміма, йога, відео, театр, музика, малюнок і т.і.;
- Відмінність сучасної хореографії, зокрема техніки contemporary dance, наявність філософського, інтелектуального початку.

Тема 1.2. Характеристика contemporary dance, структура уроку, етапи навчання. Приклад уроку.

Тема 1.3. Позичії та положення корпусу, рук, ніг (Les poses et positions des bras et des pieds et de corps)

Тема 1.4. Рухи в просторі, стрибки, оберти

Тема 1.5. Розтяжка та фітнес (Stretch-Jeam)

Тема 1.6. Рівні в контемпорарі данс

Розділ 2. Методика складання танцювальних комбінацій на основі рухів техніки contemporary dance.

Тема 2.1. Взаємозв'язок contemporary dance з різноманітними техніками та стилями сучасної хореографії.

- «Contemporary dance» - напрям танцю, що включає різноманітну техніку і стилі, що сформувалися на основі американського і європейського танцю модерну і постмодерну;

- Різниця між modern dance і contemporary dance;

- Класична та неокласична основа техніки contemporary dance;

- Contemporary dance - форма сучасних практик, в процес розвитку якого включаються більш глибокі аспекти розвитку людини: вивчення і розвиток тілесної будови тіла виконавця, біологічне і психологічне єство людини;

Тема 2.2. Музичне оформлення заняття contemporary dance.

Тема 2.3. Складання та вивчення сольних і дуетних танцювальних комбінацій.

Тема 2.4. Складання та вивчення групових танцювальних комбінацій на основі рухів contemporary dance.

Тема 2.5. Вивчення танцювальних етюдів до практичного показу.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.		Самост. роб.	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.
1 рік навчання											
Розділ 1. Сучасний танець – як вид хореографічного мистецтва.											
Тема 1.1. Сучасна хореографія – новітній вид хореографічного мистецтва ХХ століття.	8	4				4	8	2			6
Тема 1.2. Вивчення основ пластичної анатомії людини.	6	2				4	6				6
Тема 1.3. Основні позиції та положення рук, ніг та тулубу в сучасному танці. Розігрів та його значення в сучасній хореографії.	6		2			4	8		2		6
Тема 1.4. Методика виконання рухів екзерсису, запозичених з класичного танцю, по паралельним позиціям біля опори.	6		2			4	8				6
Тема 1.5. Методика вивчення вправ на розвиток гнучкості тіла.	6		2			4	8				6
Тема 1.6. Методика вивчення елементарних обертань та стрибків в сучасному танці. Методика вивчення вправ на координацію.	6		2			4	12				12
Тема 1.7. Вивчення танцювального етюду.	8		4			4	12				12
Розділ 2. Модерн – танець, як напрямок сучасної хореографії.											
Тема 2.1. Історія виникнення, етапи розвитку та основні риси танцю – модерн.	6	2				4	6				6
Тема 2.2. Основні школи танцю - модерн.	8	4				4	8	2			6
Тема 2.3. Методика виконання рухів екзерсису біля опори на основі рухів танцю-модерн.	6		2			4	6				6
Тема 2.4. Методика виконання рухів екзерсису на середині зали (та в партері) на основі рухів танцю-модерн.	6		2			4	6				6
Тема 2.5. Крос. Пересування в просторі. Обертання та стрибки.	6		2			4	6				6
Тема 2.6. Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів на основі рухів танцю-модерн.	8		4			4	14		2		12

2 рік навчання											
Розділ 1. Джаз-танець, як вид сучасної хореографії											
Тема 1.1. Історія виникнення та розвиток джазового танцю.	6	2				4	8	2			6
Тема 1.2. Місце джаз танцю в сучасній хореографії. Видатні виконавці та викладачі джаз-танцю.	8	4				4	6				6
Тема 1.3. Методика вивчення джаз – танцю початкового та базового рівня.	6		2			4	6				6
Тема 1.4. Методика вивчення технічних принципів виконання рухів джаз-танцю.	6		2			4	6				6
Тема 1.5. Ознайомлення з особливостями різноманітних видів джазового танцю.	6		2			4	6				6
Тема 1.6. Вивчення рухів та елементів афро-джаз танцю.	6		2			4	6				6
Тема 1.7. Методика виконання стрибків з характерними особливостями афро-джаз танцю.	8		4			4	6				6
Тема 1.8. Вивчення та створення танцювальних етюдів на основі техніки афро-джаз танцю.	8		4			4	14		2		12
Розділ 2. Модерн-джаз танець-як нове явище в сучасній хореографії ХХ ст..											
Тема 2.1. Історія виникнення та розвиток модерн-джаз танцю.	6	2				4	6				6
Тема 2.2. Еволюція джазового танцю, як універсальної танцювальної системи.	6	2				4	6				6
Тема 2.3. Відомі школи та діячі модерн - джаз танцю.	6	2				4	6				6
Тема 2.4. Методика виконання рухів екзерсису модерн-джаз танцю на середині зали.	6		2			4	6				6
Тема 2.5. Методика виконання рухів модерн-джаз танцю в партері та на зміну рівнів.	6		2			4	8		2		6
Тема 2.6. Крос. Пересування в просторі. Методика виконання стрибків модерн-джаз танцю.	6		2			4	8		2		6
Тема 2.7. Методика виконання турів та обертів в модерн-джаз танці.			2			4	6				6
3 рік навчання											
Розділ 1. Contemporary dance - напрямок сучасної хореографії.											
Тема 1.1. Історія виникнення та розвиток contemporary dance.	6	2				4	8	2			6
Тема 1.2. Характеристика contemporary dance, структура уроку, етапи навчання. Приклад уроку.	8	4				4	12				12

Тема 1.3. Позиції та положення корпусу, рук, ніг (Les poses et positions des bras et des pieds et de corps)	6		2			4	6					6
Тема 1.4. Рухи в просторі, стрибки, оберти	8		4			4	6					6
Тема 1.5. Розтяжка та фітнес (Stertch-Jeam)	6		2			4	8		2			6
Тема 1.6. Рівні в контемпорарі данс	8		4			4	6					6
Розділ 2. Методика складання танцювальних комбінацій на основі рухів техніки contemporary dance.												
Тема 2.1. Взаємозв'язок contemporary dance з різноманітними техніками та стилями сучасної хореографії.	6	2				4	6					6
Тема. 2.2. Музичне оформлення заняття contemporary dance.	8	4				4	6					6
Тема 2.3. Складання та вивчення сольних та дуетних танцювальних комбінацій.	8		4			4	6					6
Тема 2.4. Складання та вивчення групових танцювальних комбінацій на основі рухів contemporary dance.	8		4			4	6					6
Тема 2.5. Вивчення танцювальних етюдів на основі рухів contemporary dance до практичного показу.	12		6		4	6	20		4		4	12
Усього годин	270	36	72		4	158	270	8	16		4	242

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1 рік навчання			
1	Сучасна хореографія – новітній вид хореографічного мистецтва ХХ століття.	4	2
2	Вивчення основ пластичної анатомії людини.	2	
3	Історія виникнення, етапи розвитку та основні риси танцю – модерн.	2	
4	Основні школи танцю - модерн.	4	2
2 рік навчання			
1	Історія виникнення та розвиток джазового танцю.	2	2
2	Місце джаз танцю в сучасній хореографії. Видатні виконавці та викладачі джаз-танцю.	4	
3	Історія виникнення та розвиток модерн-джаз танцю.	2	
4	Еволюція джазового танцю, як універсальної танцювальної системи.	2	
5	Відомі школи та діячі модерн - джаз танцю.	2	

3 рік навчання			
1	Історія виникнення та розвиток contemporary dance.	2	2
2	Характеристика contemporary dance, структура уроку, етапи навчання. Приклад уроку.	4	
3	Взаємозв'язок contemporary dance з різноманітними техніками та стилями сучасної хореографії.	2	
4	Музичне оформлення заняття contemporary dance.	4	
Усього годин		36	8

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1 рік навчання			
1	Основні позиції та положення рук, ніг та тулубу в сучасному танці. Розігрів та його значення в сучасній хореографії.	2	2
2	Методика виконання рухів екзерсису, запозичених з класичного танцю, по паралельним позиціям біля опори.	2	
3	Методика вивчення вправ на розвиток гнучкості тіла.	2	
4	Методика вивчення елементарних обертань та стрибків в сучасному танці. Методика вивчення вправ на координацію.	2	
5	Вивчення танцювального етюду.	4	
6	Методика виконання рухів екзерсису біля опори на основі рухів танцю-модерн.	2	
7	Методика виконання рухів екзерсису на середині зали (та в партері) на основі рухів танцю-модерн.	2	
8	Крос. Пересування в просторі. Обертання та стрибки.	2	
9	Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів на основі рухів танцю-модерн.	4	2
2 рік навчання			
1	Методика вивчення джаз – танцю початкового та базового рівня.	2	
2	Методика вивчення технічних принципів виконання рухів джаз-танцю.	2	
3	Ознайомлення з особливостями різноманітних видів джазового танцю.	2	
4	Вивчення рухів та елементів афро-джаз танцю.	2	
5	Методика виконання стрибків з характерними особливостями афро-джаз танцю.	4	

6	Вивчення та створення танцювальних етюдів на основі техніки афро-джаз танцю.	4	2
7	Методика виконання рухів екзерсису модерн-джаз танцю на середині зали.	2	
8	Методика виконання рухів модерн-джаз танцю в партері та на змiну рiвнiв.	2	2
9	Крос. Пересування в просторі. Методика виконання стрибків модерн-джаз танцю.	2	2
10	Методика виконання турів та обертів в модерн-джаз танці.	2	
3 рік навчання			
1	Позиції та положення корпусу, рук, ніг (Les poses et positions des bras et des pieds et de corps)	2	
2	Рухи в просторі, стрибки, оберти	4	
3	Розтяжка та фітнес (Stretch-Jeem)	2	2
4	Рівні в контемпорарі данс	4	
5	Складання та вивчення сольних та дуетних танцювальних комбінацій.	4	
6	Складання та вивчення групових танцювальних комбінацій на основі рухів contemporary dance.	4	
7	Вивчення танцювальних етюдів на основі рухів contemporary dance до практичного показу.	6	4
Разом		72	16

Теми для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1 рік навчання			
1	Сучасна хореографія – новітній вид хореографічного мистецтва ХХ століття.	4	6
2	Вивчення основ пластичної анатомії людини.	4	6
3	Основні позиції та положення рук, ніг та тулубу в сучасному танці. Розігрів та його значення в сучасній хореографії.	4	8
4	Методика виконання рухів екзерсису, запозичених з класичного танцю, по паралельним позиціям біля опори.	5	8
5	Методика вивчення вправ на розвиток гнучкості тіла.	5	6
6	Методика вивчення елементарних обертань та стрибків в сучасному танці. Методика вивчення вправ на координацію.	5	8
7	Вивчення танцювального етюду.	5	8
8	Історія виникнення, етапи розвитку та основні риси танцю – модерн.	5	8

9	Основні школи танцю - модерн.	5	6
10	Методика виконання рухів екзерсису біля опори на основі рухів танцю-модерн.	6	10
11	Методика виконання рухів екзерсису на середині зали (та в партері) на основі рухів танцю-модерн.	5	8
12	Крос. Пересування в просторі. Обертання та стрибки.		
13	Вивчення танцювальних комбінацій та етюдів на основі рухів танцю-модерн.		
2 рік навчання			
1	Історія виникнення та розвиток джазового танцю.	4	8
2	Місце джаз танцю в сучасній хореографії. Видатні виконавці та викладачі джаз-танцю.	4	6
3	Методика вивчення джаз – танцю початкового та базового рівня.	4	8
4	Методика вивчення технічних принципів виконання рухів джаз-танцю.	5	6
5	Ознайомлення з особливостями різноманітних видів джазового танцю.	5	8
6	Вивчення рухів та елементів афро-джаз танцю.	5	6
7	Методика виконання стрибків з характерними особливостями афро-джаз танцю.	5	8
8	Вивчення та створення танцювальних етюдів на основі техніки афро-джаз танцю.	5	6
9	Історія виникнення та розвиток модерн-джаз танцю.	6	8
10	Еволюція джазового танцю, як універсальної танцювальної системи.	5	8
11	Відомі школи та діячі модерн - джаз танцю.		
12	Методика виконання рухів екзерсису модерн-джаз танцю на середині зали.		
13	Методика виконання рухів модерн-джаз танцю в партері та на змiну рівнів.		
14	Крос. Пересування в просторі. Методика виконання стрибків модерн-джаз танцю.		
15	Методика виконання турів та обертів в модерн-джаз танці.		
3 рік навчання			
1	Тема. Історія виникнення та розвиток contemporary dance.	4	8
2	Тема. Характеристика contemporary dance, структура уроку, етапи навчання. Приклад уроку.	4	8
3	Позиції та положення корпусу, рук, ніг (Les poses et positions des bras et des pieds et de corps)	4	8
4	Рухи в просторі, стрибки, оберти	4	8
5	Розтяжка та фітнес (Stertch-Jeam)	6	6

6	Рівні в контемпорарі данс	6	8
7	Взаємозв'язок contemporary dance з різноманітними техніками та стилями сучасної хореографії.	6	8
8	Музичне оформлення заняття contemporary dance.	6	8
9	Складання та вивчення сольних та дуетних танцювальних комбінацій.	6	8
10	Складання та вивчення групових танцювальних комбінацій на основі рухів contemporary dance.	6	10
11	Вивчення танцювальних етюдів на основі рухів contemporary dance до практичного показу.	5	8
Усього годин		158	242

8. Рекомендовані джерела інформації

основні:

1. Добровірска К. А. Айседора Дункан і театральна культура епохи модерну. Київ, 1992. 210 с.
2. Драч Т. Особливості викладання стретчингу для виконавців танцювальних напрямків сучасного фітнесу. *Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту*. Львів: СПОЛОМ, 2018. С. 150–154.
3. Драч Т. Становлення суміжних з модерном напрямів хореографії в Україні. *Молодий вчений*, 2018. № 5. С. 151–155.
4. Дункан А. Танець майбутнього. Київ, 1994. 89 с.
5. Пастернакова М. Що нового в танковому мистецтві? Нова хата - Львів, 1939. - Ч. 3. - С. 7.
6. Пастух В.В. Модерні хореографічні напрями в Галичині (20-30-ті роки ХХ ст.) - К.: Знання, 1999. - 41 с.
7. Плахотнюк О.А. Сучасний джаз танець як феномен художньої культури: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвозн.: спец. 26.00.01. «Теорія та історія культури» - Івано-Франківськ, 2016. - 22 с.
8. Погребняк М.М. Танець «модерн» ХХ ст.: витоки, стильова типологія, панорама історичної ходи, еволюція: монографія - Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2015. - 312 с.

допоміжні:

1. Білаш П.Н. Балетмейстерське мистецтво і становлення української сценічної хореографії у контексті розвитку європейської художньої культури 10-30-х рр. ХХ ст.: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвозн.: спец. 17.00.01. «Теорія та історія культури». - К., 2004. - 18 с.
2. Вороний М. Пластичний вечір Варвари Вольської. Громадський вісник. - Львів, 1922. - Ч. 104. - С. 4-5.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)
 Обладнання для практичних занять з курсу: «ТМ сучасного танцю»:

танцювальна зала, обладнана дзеркальною стінкою, станком, магнітофон, фортепіано, баян. Дзеркала використовуються для спостереження та корегування правильного виконання рухів студентами. Станок використовується для відпрацювання окремих вправ та слугує основною опорою для танцівників при оволодінні методикою вивчення танцювальних рухів сучасного танцю. Магнітофон ефективно використовується в освітньому процесі для музичного оформлення занять. Фортепіано та баян використовуються для музичного супроводу занять.